

Het kerstverhaal anno 2021

Jozef zucht. Voor de 2.021^e keer maakt hij de ezel klaar voor vertrek. Met beide handen leunt hij op de rug van het beest en staart voor zich uit. 'Jaar in jaar uit hetzelfde. Het is zo saai als je van te voren precies weet wat er gaat gebeuren. Verdorie, het lijkt dit jaar nog slechter weer als altijd,' gromt hij. Hij trekt zijn spijkerbroek en shirt uit en pakt uit een kledingkast in de stal zijn donkerbruin habijt. Hij doet zijn horloge af en legt dit op het rek. Zijn autosleutels, smartphone en portefeuille legt hij er naast. Hij wil weglopen, maar blijft staan en gaat dan terug naar het rek. Hij pakt de portefeuille, kijkt haastig om zich heen, neemt er zijn creditcard uit en legt de rest terug op het rek.

'Maria, de ezel is klaar, we kunnen vertrekken,' roept hij luidkeels. Hij pakt het touw en leidt het dier naar buiten. Maria trekt de voordeur dicht en toetst de code van het alarm in.

"Ik ben zover, Jozef. Ik heb er weer zin in dit jaar. Jij?"

"Hmm." Zijn gehum maakt niet duidelijk of het een bevestiging of ontkenning is op haar vraag. Jozef neemt de dekens aan en helpt Maria op de rug van de ezel. Hij pakt zijn wandelstok; de jaarlijkse reis is begonnen.

In de schemer en de ijskoude wind dwarrelen sneeuwvlokken door de lucht. Maria tikt Jozef op de schouder. "Jozef, het wordt tijd om te vragen of er ergens in een herberg een plaatsje vrij is voor ons."

Jozef knikt. Hij wijst naar een hoog gebouw met een grote toekan op het dak.

"Daar is een Van der Valk, zal ik daar maar beginnen?"

"Het is wel een grote herberg, maar traditiegetrouw moeten we toch ergens beginnen."

Jozef leidt de ezel en bindt hem vast aan een laadpaal bij een parkeerplaats naast de ingang. Maria blijft op de ezel zitten.

"Ik ga even vragen, ik ben zo terug, Maria."

"Dat is prima."

Met grote pas loopt Jozef naar de ingang, door de draaideur en recht op de receptie af. Achter het plexiglazen spatscherm lacht een vriendelijke dame met hoofddoek hem toe.

"Meneer, welkom, wat kan ik voor u doen?" vraagt de dame.

"Is er misschien een kamertje vrij voor mij en mijn vrouw?" Hij wijst naar buiten.

"Zeker, meneer, door die Corona zijn driekwart van alle kamers leeg. Ook de bruidssuite kan ik nog voor u reserveren."

Jozefs mond valt open, zijn ogen wijd opengesperd. Dan glimlacht hij. "Ik ben zo terug, even met mijn vrouw overleggen." Jozef rent naar buiten. "Maria, Maria, geloof het of niet, maar er is een kamer vrij. Eindelijk na 2020 jaar kunnen we..."

Maria onderbreekt hem. "Jozef, dat kunnen we niet maken. We zouden het hele kerstverhaal in de war schoppen. En wat moeten de mensen over de hele wereld dan doen in het vervolg: een kerst-vandervalk opzetten in plaats van een kerststal? Trouwens, hoe zouden we dat moeten betalen?"

Jozefs hand glijdt in zijn zak en de vingertoppen beroeren de contouren van de plastic kaart. "Dat, eh, afrekenen krijg ik wel voor elkaar, Maria."

"Nee, Jozef, nee." Ze wijst naar binnen. "Die meid is van een ander geloof, die wist niet welk antwoord ze op jouw vraag moest geven. Dadelijk krijgt haar gemeenschap de schuld van een drastische wijziging in het kerstverhaal. Het zou zo maar tot vijandigheid tussen Christenen en Islamieten kunnen leiden. Dat wil je toch niet op je geweten hebben?"

Jozef zucht. "Je hebt gelijk, Maria. Naar de volgende herberg dan maar?"

"Nee, laat maar. We gaan in die straat doen alsof we bij verschillende huizen aankloppen en dan schudden we een paar keer met hoofd. Het lijkt me beter om dit onderdeel van het verhaal op die manier af te handelen."

Met een arm om Maria loopt Jozef met hangende schouders naast de ezel op de hard bevroren holle weg. Door de forse sneeuwval kunnen ze amper de weg zien, de ijskoude wind prikt als honderd spelden in hun gezicht. Jozef schraapt zijn keel. "Maria, je hebt nu al 2.020 baby's op de wereld gezet die we steeds Jezus hebben genoemd. Geen van al die Jezussen mocht ouder dan 33 jaar worden. Als we dat patroon dit jaar eens zouden doorbreken... Zelf vind ik Sjef een mooie naam, van Jozef, begrijp je? Er lopen steeds tegelijk 32 Jezussen rond, dan mag er toch zeker eentje Sjef heten. Op het geboortekaartje laten we dan drukken: 'God heeft ons verblijd met een zoontje en broertje, we noemen hem Sjefke.'"

Met half dichtgeknepen ogen probeert Maria het gezicht van Jozef in haar op te nemen. Ze schudt haar hoofd. "Ik weet niet wat er dit jaar met jou aan de hand is, Jozef. Je kunt niet ongestraft zo maar feiten veranderen in het eeuwenoude verhaal. Dat zal God niet pikken en zeker niet dat zijn zoon Sjefke wordt genoemd. Doe gewoon wat je ieder jaar moet doen en houd je voor de rest gedeïnsd, we zijn zo bij de stal."

Jozef trekt zijn deken om het hoofd en kijkt strak voor zich uit. Dan blijft hij staan.

"Wat is er nu weer, Jozef?"

"Kijk, er brandt licht in de stal. Dit is voor de eerste keer, normaal is het hartstikke donker als we daar aankomen." Tonen van vrolijke muziek dansen op een ijzige windvlaag. Jozef versnelt zijn pas. Bij de staldeur aangekomen horen ze hoe een tenor zingt: 'Wennt in d'r hieëmel gee Ees wuuër, zow ginge Os in d'r Krischtaal zieë.' Jozef duwt de staldeur open, een geur van alcohol komt hem tegemoet. Plots klopt iemand op zijn schouder. Met dubbele tong en een regen van consumptie zegt een herder:

"Hey, Joep, JJuupke, wwat zzijn jjuillie vvroeg ddit jjaar? Hik. WWe sstonden nnet op hhet ppunt om wweg tte ggaan, zzodat wwe llater kkunnen tterugkomen."

"Wat is hier in Godsnaam aan de hand?" schreeuwt Maria.

Een herder komt naar voren, hij neemt zijn hoed af, maakt een lichte buiging en zegt tegen Maria: "Neem ons niet kwalijk mevrouw...eh, juffrouw. Ze hebben een beetje veel gedronken. Ik heb de kortste lucifer getrokken, dus ik ben de Bob vandaag en nog volledig nuchter. Normaal stappen we altijd, voordat we hiernaar toe komen, eerst de kroeg binnen om het zingen te oefenen en ons moed in te drinken. Maar ja, de kroeg moet om vijf uur dicht, begrijpt u? Dus zijn we dit jaar

om twee uur naar de kroeg gegaan en bij het sluiten heeft de kastelein ons nog een kratje bier per persoon meegegeven. Het weer is vreselijk en we wisten geen andere plek om te wachten tot de engel ons komt halen. Nogmaals excuses, wij vertrekken meteen. Tot vannacht." De herder wenkt naar zijn collega's en zigzaggend met een kratje bier in de hand strompelen ze naar de deur.

"Zie ik jou daar nu lachen, Jozef?" vraagt Maria dreigend.

"Nee, natuurlijk niet. Ik, eh, ik heb nog wat last door die koude wind in mijn gezicht, dus, uhm..."

"Ja, laat maar zitten. Ga de kribbe maar in orde brengen."

Jozef trekt de kribbe naar een tochtvrije plaats, strooit er vers stro in, bindt de ezel eraan vast en haalt de os uit een stalvertrek en maakt deze ook aan de kribbe vast. Als hij een deken op het stro legt, vult de ruimte zich plots met een fel, warm gelig licht. Jozef kijkt op:

"Hoi, Gabriël, je bent te vroeg dit jaar. Het kind is nog niet geboren."

"Dag Maria, dag Jozef. Ik moet hier eerst een en ander in orde maken om de stal Coronaproof te kunnen inrichten. Ga gerust door met kramen en let maar niet op mij."

Terwijl Maria en Jozef op het stro gaan zitten, hangt Gabriël van alles op: een bordje met de basismaatregelen, een bord 'QR-code verplicht', een zeepdispenser, een plexiglazen wand voor de kribbe. Op een kistje legt hij testers en mondkapjes. Hij markeert de looproutes en gaat dan naar Jozef en Maria. "Zo, ik heb alles voorbereid en kom straks terug als het kind er is. Die drie wat van zover moeten komen, moeten apart getest worden op de Omikronvariant. Ze zeggen wel dat ze uit het oosten komen, maar er zijn sterke aanwijzingen dat tenminste één van hen in Zuid-Afrika is geweest. Enfin, ik zal het zelf ook in gaten houden. Tot zo." Hij spreidt zijn vleugels en vliegt weg.

Met rood aangelopen gezicht geeft Maria duidelijk druk. Jozef voelt eens. "Maria, je hebt nog te weinig ontsluiting. Het is nog te vroeg voor de persweeën."

"Ik heb geen keus, Jozef. Het is bijna middernacht en dan moet het kind ter wereld worden gebracht."

Jozef draait zijn handpalm naar boven en kijkt op zijn pols om te constateren dat hij in deze setting natuurlijk geen horloge draagt. "Wat maakt het uit als voor één keertje het kind een kwartier of zelfs een uurtje later geboren wordt, Maria?" Maria's ogen schieten vuur. "Ja, ja, ik weet het...de kerstverhaaltraditie," stamelt Jozef.

Maria maakt er serieus werk van en precies in de twaalfde slag van het geluid van een kerkklok in de verte perst ze de baby uit haar lichaam. Jozef weet wat hem te doen staat, maar komt dan tot de ontdekking dat hij het mesje is vergeten om de navelstreng door te snijden. Hij kijkt om zich heen, maar ziet niets bruikbaar. Dan staat hij op, maakt de os los en leidt hem naar Maria en het kind. Hij trekt het hoofd van de os naar beneden, legt de navelstreng tussen de tanden van het beest en drukt dan de kaken zo hard en lang op elkaar tot het kind gescheiden is van de moeder. Hij legt het knoopje en blijft plotsklaps doodstil staan. Hij richt zijn ogen op het kind, knippert een paar keer, draait zijn hoofd weg om vervolgens weer vol

aandacht de boreling in zich op te nemen. Dan valt hij in een lachbui, hij kronkelt over de grond en slaat zijn armen op de knieën. Maria staart met grote ogen naar hem.

“Wat is er met jou aan de hand, Jozef? Pak dat kind op en leg het op mijn borst, doe niet zo raar.” Jozef blijft onbedaarlijk lachen, staat op, neemt de baby in zijn armen en legt deze op de buik van Maria.

“Whoa..” Jozef veegt zijn tranen van het lachen uit zijn ogen. “Het is een meisje!”

Sjef Leenen,
11 december 2021.